

โอวาท 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจุนโลก
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายวิชาพระพุทธศาสนา
ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. สมรรถนะประจำหน่วย

สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกความหมายและความสำคัญของหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาได้ (K)
- 2) ปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (K, S)
- 3) อธิบายข้อคิดและตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 ได้อย่างเหมาะสม (K, S, A)

4. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น
- โอวาท 3 - ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล - ทำความดี : เบญจธรรม : สังคหวัตถุ 4	พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- กตัญญูทวดที่ต่อพ่อแม่และครอบครัว - มงคล 38 : ทำตัวดี : วาง่าย : รับผิดชอบต่อแม่ - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา)	

5. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระพุทธศาสนาสอนให้คนละเว้นจากการทำชั่ว หมั่นสร้างคุณงามความดี และฝึกจิตให้บริสุทธิ์ เพื่อพัฒนาจิตใจและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีสติ ซึ่งการไม่ทำความชั่วตามหลัก เบญจศีล การทำความดีตามหลักเบญจธรรม สังคหวัตถุ 4 มงคล และกตัญญูต่อพ่อแม่ ถือเป็นหลักธรรมคำสอนที่เราสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 1. พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้ 4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้ 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมบ่งชี้ 1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานด้วยตนเองได้สำเร็จ 2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น 3. เห็นคุณค่าของการมีชีวิตและครอบครัวที่อบอุ่น เป็นสุข	1) ซื่อสัตย์สุจริต 2) มีวินัย 3) ใฝ่เรียนรู้ 4) มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : วิธีสอนแบบธรรมสาส์น)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูนำจิกร์พุทธประวัติ พระรัตนตรัย พุทธศาสนสุภาษิต หรือภาพการทำความดีต่าง ๆ มาอย่างน้อย 5 ภาพ เช่น

- การแสดงธรรมโปรดปัญจวัคคีย์
- การสวดมนต์ไหว้พระ
- การนั่งสมาธิ
- เด็กเก็บที่นอนเอง
- เด็กแบ่งปันขนมให้เพื่อน

จากนั้นให้ครูเปิดภาพให้นักเรียนที่ละส่วน เพื่อให้นักเรียนทายว่าเป็นภาพอะไร แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า

- การกระทำดังกล่าวมีผลอย่างไร
- ถ้าเราอยู่ในสถานการณ์นั้นจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

2. ครูสรุปคำตอบของนักเรียน จากนั้นครูเชื่อมโยงภาพต่าง ๆ เข้าสู่หลักธรรมที่เกี่ยวกับโอวาท 3 เช่น พระพุทธเจ้าเดินทางไปแสดงธรรมโปรดปัญจวัคคีย์ แสดงให้เห็นว่าการกระทำของพระองค์สอดคล้องกับเบญจธรรมในด้านความเมตตา เด็กเก็บที่นอนเอง เกี่ยวข้องกับหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ด้านอัตถจริยา เพราะเป็นการทำตนให้เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
3. ครูเปิดคลิปวิดีโอนิทานหรือชาดกที่เกี่ยวกับการทำความดีและการทำความชั่วให้นักเรียนฟัง 1 เรื่อง เช่น นิทานเรื่องเด็กเลี้ยงแกะ ลิงกับจระเข้ ชาดกเรื่องสุวรรณสาม พระเวสสันดร แล้วช่วยกันบอกผลจากการทำความดีและการทำความชั่ว
4. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนรู้จักหรือเคยปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือไม่ จากนั้นให้นักเรียนบอกชื่อหลักธรรมที่รู้จักหรือเคยปฏิบัติ

ชั้นสอน

แสวงหาความรู้

1. ครูเปิด PowerPoint เรื่อง โอวาท 3 จากนั้นครูอธิบายว่า โอวาท 3 เป็นหลักธรรมที่สำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมไม่ให้นักเรียนทำความชั่ว แต่ให้ทำความดีพร้อมกับการทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์ อันเป็นหลักธรรมที่นักเรียนควรนำมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและคนรอบข้าง
2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษาตามความสนใจ จากประเด็นหัวข้อที่ครูกำหนด ดังนี้
  - เบญจศีล-เบญจธรรม
  - สังคหวัตถุ 4
  - ความกตัญญูกตเวที
  - มงคล
  - การทำจิตใจให้ผ่องใส
3. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลตามหัวข้อที่เลือก จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจูนโลก หน้า 17-20 หรือแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ

ชั่วโมงที่ 2

ชั้นสอน (ต่อ)

ค้นพบความรู้ / สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้

4. ครูมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันนำข้อมูลที่ตนศึกษามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากนั้นให้ตั้งนิทานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กลุ่มของตนศึกษาเพื่อออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง
(หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายหลักธรรมต่าง ๆ ที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ในวัยของนักเรียนสามารถทำตามหลักโอวาท 3 ได้อย่างไร โดยให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนเห็นว่าการทำตามหลักโอวาท 3 สามารถทำได้หลากหลายวิธี จากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง โอวาท 3
6. ครูสุ่มให้นักเรียน 3-4 คน ออกมาเล่าเกี่ยวกับการทำความดีของตนเอง แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า การกระทำของเพื่อนแต่ละคนที่ออกมาเล่าให้ฟังนั้นสอดคล้องกับโอวาท 3 ข้อใด
7. ครูนำวิดีโอข่าวในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการขาดหลักธรรมมาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าภาพในวิดีโอเป็นการขาดหลักธรรมใด และสอบถามนักเรียนว่าผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหลักคำสอนจะทำให้เกิดผลอย่างไร

วิเคราะห์และประเมินค่าความรู้

8. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจพฤติกรรมของตนเองขณะอยู่ในห้องเรียนที่ต้องการปรับปรุงมาคนละ 1 อย่าง จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมของเพื่อนไม่สอดคล้องในการทำความดีให้ถึงพร้อมตามโอวาท 3 ในเรื่องใด จากนั้นให้ร่วมกันวางแผนแนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมของเพื่อนแต่ละคน

(หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล)

9. ครูสุ่มให้นักเรียน 3-4 คน ออกมาเล่าแนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง

พิสูจน์ความรู้/ปฏิบัติ

10. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน ในระยะเวลา 1 สัปดาห์ (ใช้เวลานอกชั่วโมงเรียน) และเตรียมนำเสนอผลการปฏิบัติในสัปดาห์ถัดไป ดังนี้

- 1) ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วสังเกตพฤติกรรมของเพื่อน และบันทึกข้อมูลลงในใบกิจกรรม
- 2) เมื่อครบระยะเวลาให้นำแบบบันทึกพฤติกรรมนี้ส่งให้เพื่อนเพื่อเขียนแสดงความคิดเห็น

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสอน (ต่อ)

พิสูจน์ความรู้/ปฏิบัติ

11. หลังจากปฏิบัติครบ 1 สัปดาห์แล้ว ครูให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติของเพื่อนในกลุ่ม พร้อมบอกประโยชน์หรือผลของการเปลี่ยนแปลงที่ตนเองได้รับหน้าชั้นเรียน
12. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรม และปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมตามวัยของนักเรียน เพราะการปฏิบัติตามหลักธรรมจะทำให้เรารู้จักการควบคุมกายและวาจาของตนเองไม่ให้ทำในสิ่งที่ไม่ดี ซึ่งจะทำให้เราไม่ได้รับความเดือดร้อนและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและเขียนข้อคิดที่ได้รับจากการปฏิบัติตนตามคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือว่ามีผลต่อตนเองและคนรอบข้างอย่างไรลงบนกระดาษแผ่นเล็ก
2. ให้นักเรียนนำกระดาษแผ่นเล็กไปจัดเป็นป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ทุกคนสนใจปฏิบัติตนตามคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.1

ขั้นประเมิน

ตรวจสอบผล

1. ครูตรวจแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.1
2. ครูตรวจผลการทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง โอวาท 3
3. ครูประเมินความสามารถในการสื่อสาร จากการตรวจใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
4. ครูประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต จากการตรวจใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
6. ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
7. ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
8. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจุนโลก แบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ จากนั้นครูตรวจแบบทดสอบหลังเรียน

8. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-
8.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) บอกความหมายและความสำคัญของหลักสูตรโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาได้ (K)	- ตรวจใบงานที่ 1.3 เรื่อง โอวาท 3	- ใบงานที่ 2.1 เรื่อง โอวาท 3	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) ปฏิบัติตามหลักสูตรโอวาท 3 ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (K, S)	- ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
3) อธิบายข้อคิด และตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามหลักสูตรโอวาท 3 ได้อย่างเหมาะสม (K, S, A)	- ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แนวคำตอบใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ใน ระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
8.3 การประเมินหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ - แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจุนโลก	- ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจุนโลก ของ อจท.
- 2) แบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.1 ของ อจท.
- 3) แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจุนโลก
- 4) ใบงานที่ 1.3 เรื่อง โอวาท 3
- 5) ใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน
- 6) PowerPoint เรื่อง พระรัตนตรัยและพุทธศาสนสุภาษิต ของ อจท.
- 7) จิกซอว์พุทธประวัติ พระรัตนตรัย พุทธศาสนสุภาษิต หรือภาพการทำความดีต่าง ๆ
- 8) วิดีโอ尼ทานหรือชาดกที่เกี่ยวกับการทำความดีและการทำความชั่ว
- 9) วิดีโอข่าวในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการขาดหลักธรรม

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) อินเทอร์เน็ต

ใบงานที่ 1.3 เรื่อง โอวาท 3

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. การไม่ทำความชั่ว การทำความดี และการทำจิตใจให้ผ่องใส คือ .....

2. การไม่ทำความชั่วทั้งปวงคือการนำหลักธรรมใดไปปฏิบัติ .....

3. หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำความดีที่ใช้ควบคู่กับหลักธรรมเบญจศีล คือ .....

4. หลักธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข คือ .....

5. การรู้จักสำนึกในบุญคุณของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง คือ .....

6. สิ่งที่ทำให้มีความสุข ความเจริญ เช่น ทำตัวดี วาง่าย รับผิดชอบแม่ .....

7. คิดในสิ่งที่ดี ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น และฝึกทำสมาธิอยู่เสมอ คือ .....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับโอวาท 3 แล้วบันทึกข้อมูลให้ถูกต้อง

1. หลักธรรมที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา คือ .....
ซึ่งประกอบด้วย .....
2. วาดภาพหลักธรรมโอวาท 3 ที่นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำ มีดังนี้

	การไม่ทำความชั่ว ....
	การทำความดี ....
	การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ....

3. หลักธรรมโอวาท 3 มีความสำคัญอย่างไรในการดำเนินชีวิต .....

.....

.....

ใบงานที่ 1.3 เรื่อง โอวาท 3

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. การไม่ทำความชั่ว การทำความดี และการทำจิตใจให้ผ่องใส คือ ..... โอวาท 3

2. การไม่ทำความชั่วทั้งปวงคือการนำหลักธรรมใดไปปฏิบัติ ..... เบญจศีล

3. หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำความดีที่ใช้ควบคู่กับหลักธรรมเบญจศีล คือ ..... เบญจธรรม

4. หลักธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข คือ ..... สังคหวัตถุ 4

5. การรู้จักสำนึกในบุญคุณของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง คือ ..... ความกตัญญูกตเวที

6. สิ่งที่ทำให้มีความสุข ความเจริญ เช่น ทำตัวดี วาง่าย รับประทาน ..... มงคล

7. คิดในสิ่งที่ดี ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น และฝึกทำสมาธิอยู่เสมอ คือ ..... การทำจิตใจให้ผ่องใส

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับโอวาท 3 แล้วบันทึกข้อมูลให้ถูกต้อง

1. หลักธรรมที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา คือ ..... โอวาท 3
ซึ่งประกอบด้วย ..... 1. การไม่ทำความชั่ว 2. การทำความดี 3. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์
2. วาดภาพหลักธรรม โอวาท 3 ที่นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำ มีดังนี้

	การไม่ทำความชั่ว ● ไม่ทำร้ายสัตว์หรือรังแกสัตว์ ● มีความซื่อสัตย์ ไม่ลักขโมยของผู้อื่น
	การทำความดี ● มีความเมตตากรุณา ● แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ด้วยการช่วยทำงานบ้าน
	การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ การสวดมนต์ไหว้พระ และแผ่เมตตา

3. หลักธรรมโอวาท 3 มีความสำคัญอย่างไรในการดำเนินชีวิต 1. ทำให้มีแนวทางในการดำรงชีวิต 2. มีจิตใจที่เป็นสุข ใช้ชีวิตอย่างมีสติ 3. สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน

เฉลย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วสังเกตการปฏิบัติตนของเพื่อน และบันทึกพฤติกรรมเป็นเวลา 1 สัปดาห์ (ตามเวลาเรียน)

เพื่อนที่ฉันจับคู่ด้วย ชื่อ.....

● วัน/เดือน/ปี .....

● การปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรม

เบญจศีล.....

เบญจธรรม.....

สังคหวัตถุ 4.....

มงคล.....

ความกตัญญูกตเวที.....

การทำจิตใจให้ผ่องใส.....

● การปฏิบัติตนที่ผิดต่อหลักธรรม (นักเรียนเขียนการปฏิบัติตนที่ผิดต่อหลักธรรมตามที่เห็นจริง)

เบญจศีล.....

เบญจธรรม.....

สังคหวัตถุ 4.....

มงคล.....

อื่น ๆ.....

- วิธีการแนะนำเพื่อนเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

.....

.....

.....

.....

- พฤติกรรมของเพื่อนหลังจากได้รับคำแนะนำ

.....

.....

ลงชื่อผู้บันทึกข้อมูล .....

- ให้นักเรียนนำแบบบันทึกพฤติกรรมนี้ส่งให้เพื่อนเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

ความคิดเห็น .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

ใบกิจกรรม เรื่อง โอวาท 3 กับตัวฉัน

เฉลย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วสังเกตการปฏิบัติตนของเพื่อน และบันทึกพฤติกรรมเป็นเวลา 1 สัปดาห์ (ตามเวลาเรียน)

เพื่อนที่ฉันจับคู่ด้วย ชื่อ ด.ช.ณภัทร กรรณมงคล

● วัน/เดือน/ปี 2-6 กันยายน พ.ศ. 2567

● การปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรม

เบญจศีล ยืมหนังสือเพื่อนแล้วนำไปคืน เก็บกระเป๋ได้แล้วนำไปแจ้งคุณครู

เบญจธรรม ช่วยเหลือเพื่อนที่หกล้มได้รับบาดเจ็บ มีสมาธิในการเล่นดนตรี

สังคหวัตถุ 4 ช่วยทำงานกลุ่ม ไม่เอาเปรียบเพื่อน พุดจาไฟเราะกับเพื่อนและคุณครู

มงคล ไม่โกรธครูที่ว่าตักเตือนไม่ให้พุดคุยเสียงดังในห้องสมุด

ความกตัญญูกตเวที ถือกระเป๋านักเรียนด้วยตนเอง โดยไม่ให้พ่อแม่ถือให้

การทำจิตใจให้ผ่องใส ยินดีที่เพื่อนได้เป็นตัวแทนไปแข่งขันวาดภาพ และเมื่อไม่สบายใจสิ่งใดมักจะไปปรึกษาครูเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

● การปฏิบัติตนที่ผิดต่อหลักธรรม (นักเรียนเขียนการปฏิบัติตนที่ผิดต่อหลักธรรมตามที่เห็น)

เบญจศีล จับแมลงปอมาเล่นกับเพื่อน

เบญจธรรม จับแมลงปอมาเล่นกับเพื่อน

สังคหวัตถุ 4 ไม่ช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียน

มงคล แอบอ่านการ์ตูนขณะที่ครูสอน

อื่น ๆ -

- วิธีการแนะนำเพื่อนเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

พูดเตือนเพื่อนว่า

- อย่าจับแมลงปอมาเล่น เพราะอาจทำให้มันบาดเจ็บได้
- ต้องให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ งานจะได้เสร็จเร็ว
- ตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูสอน และไม่ควรทำสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนในขณะที่ครูสอน

- พฤติกรรมของเพื่อนหลังจากได้รับคำแนะนำ

เพื่อนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยไม่แกล้งสัตว์อีก ให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และอ่านการ์ตูนที่ชอบช่วงพักแทน

ลงชื่อผู้บันทึกข้อมูล ด.ช.จิรายุทธ จิตประเสริฐ

- ให้นักเรียนนำแบบบันทึกพฤติกรรมนี้ส่งให้เพื่อนเขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

ความคิดเห็น จากแบบบันทึกนี้ทำให้ทราบว่า มีการกระทำหลายอย่างที่ฉันทำไม่ถูกต้อง เช่น จับแมลงปอมาเล่น แอบอ่านการ์ตูนขณะที่ครูสอน ฉันขอขอบคุณเพื่อนที่ช่วยชี้แนะและจะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นตามที่เพื่อนให้คำแนะนำ

ลงชื่อ.....ด.ช.ณภัทร กรรณมงคล

แบบประเมิน

พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานรายบุคคล แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความ มีวินัย			ความมีน้ำใจ เอื้อเพื่อ เสียสละ			การแสดง ความคิดเห็น			การรับฟัง ความคิดเห็น			การร่วมมือ ทำงาน ส่วนรวม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง

ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง

ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	มีการวางแผน ร่วมกัน ทำงาน			มีการแสดง ความคิดเห็น ของสมาชิก			มีการรับฟัง ความคิดเห็น			มีการปฏิบัติ ตามขั้นตอน ที่วางไว้			สามารถ ให้คำแนะนำ กลุ่มอื่นได้			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง

ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง

ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11-12	ดีเยี่ยม
9-10	ดี
6-8	ผ่าน
ต่ำกว่า 6	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.2 อารงไว้ซึ่งความเป็น ชาติไทย 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และ ปฏิบัติตามหลักศาสนา 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นส่วนใหญ่	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด น้อยครั้ง
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ 2.2 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นส่วนใหญ่	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด น้อยครั้ง
3. มีวินัย	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นส่วนใหญ่	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด น้อยครั้ง
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน เพียรพยายาม ในการเรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนด้วยการ เลือกใช้อย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และ สามารถนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นส่วนใหญ่	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด น้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
5. อยู่อย่าง พอเพียง	5.1 ดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
6. มุ่งมั่นใน การทำงาน	6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่การงาน	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	6.2 ทำงานด้วยความเพียร พยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
7. รักความ เป็นไทย	7.1 ภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูทวดเที่	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
8. มีจิต สาธารณะ	8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วย ความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

แบบประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ 1	ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	
สมรรถนะที่ 1	ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 4.	
สมรรถนะที่ 4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	
สมรรถนะที่ 4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 พฤติกรรมบ่งชี้ 2.	

หมายเหตุ : หากนักเรียนมีระดับคุณภาพไม่ถึงระดับดี (2) ในแต่ละสมรรถนะสำคัญ ครูควรพัฒนานักเรียนให้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้ นักเรียนมีความพร้อมก่อนทำกิจกรรมต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการ พูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 1. พูดถ่ายทอดความรู้ ความ เข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูตามที่กำหนดได้	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจาก สารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูตามที่กำหนดได้ อย่างถูกต้อง <u>ครบถ้วนชัดเจน</u> <u>และมั่นใจ</u>	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจาก สารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูตามที่กำหนดได้ อย่างถูกต้อง <u>ครบถ้วน ชัดเจน</u>	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจาก สารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูตามที่กำหนดได้ <u>ไม่ชัดเจน</u>	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจาก สารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูตามที่กำหนด <u>ไม่ได้</u>

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการ พูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของ ตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูจากที่กำหนดได้	เขียนถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก และ ทัศนะของตนเอง จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่าง สมเหตุสมผล มีข้อบกพร่อง ในการใช้ภาษา วรรคตอน และการ เขียนคำไม่เกิน 2 แห่ง	เขียนถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก และ ทัศนะของตนเอง จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมี เหตุผล มีข้อ บกพร่องในการใช้ ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำ ตั้งแต่ 3 แห่ง แต่ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก และ ทัศนะของตนเอง จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูที่กำหนดให้ โดยมีเหตุผลไม่ เพียงพอ และมี ข้อบกพร่องในการ ใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำ ตั้งแต่ 6 แห่งขึ้นไป	เขียนถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก และ ทัศนะของตนเอง จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูที่กำหนดให้ ไม่ได้
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะ ชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานด้วยตนเอง ได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตน โดยตนเองได้ สำเร็จ	ปฏิบัติงานของ ตนเองได้สำเร็จ โดยมีผู้แนะนำ	ปฏิบัติงานของ ตนเองโดยมีผู้อื่น ช่วยเหลือจนสำเร็จ	ปฏิบัติงานของ ตนเองไม่สำเร็จ
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะ ชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถ แสดงความคิดเห็น และ ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	แสดงความคิดเห็น ของตนเอง รับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น สนับสนุน หรือคัดค้านความ คิดเห็นของผู้อื่น ด้วยกิริยาวาจาที่ สุภาพ และให้ เกียรติเมื่อทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	แสดงความคิดเห็น ของตนเอง รับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่นเมื่อทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเมื่อ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่ไม่ สนใจรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น เมื่อทำงานร่วมกับ ผู้อื่น

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่น ๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(.....)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

